

Včelísek 6/2022

Vítáme vás u dalšího čtení, luštění a práci s naším časopisem Včelísek. V naší doplňovačce se opět setkáte s historickou událostí, která se stala v měsíci, kterému je časopis svým číslem zaměřen.

Stále platí, že další zajímavosti se můžete dozvědět na stránkách časopisu www.vcelisek.cz i na stránkách včelařského kroužku ve Mšeně u Mělníka.

Botanika

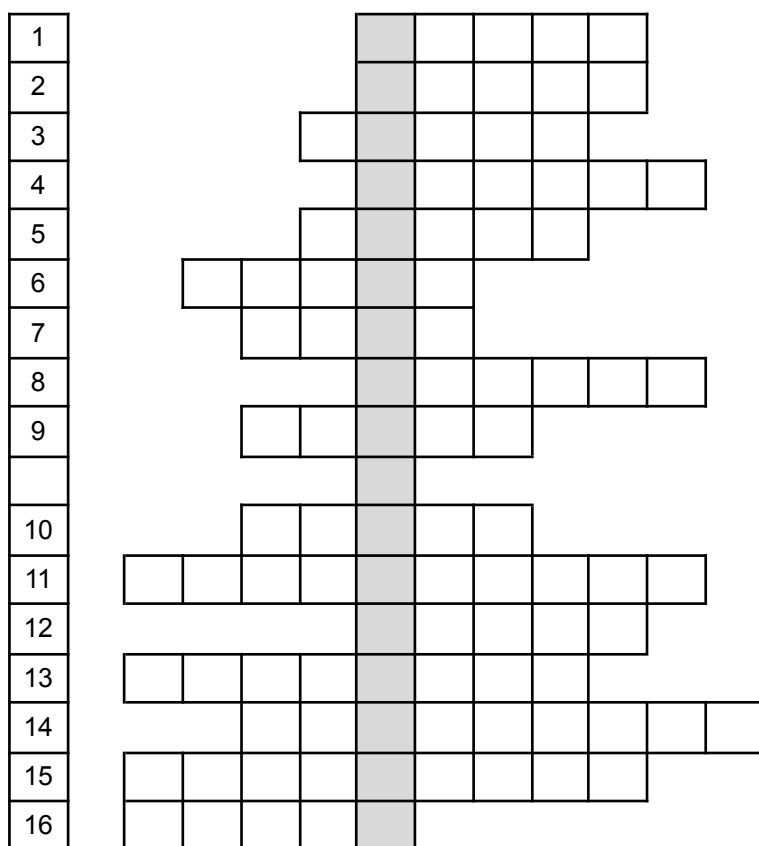
Na obrázku vidíte jarní záhon. Poznáte co nejvíce rostlin?

Pokud nevíte, napovíme vám čtyři rostliny v přesmyčkách.

1. UÁTLIPN ZÍÁHRADN
2. MNEŘEODC SMÉKARNÝ
3. ÉNKPLAMA JOLIEHSTÁLIC
4. ICTAŘE SLNKAÍ

Doplňovačka

V tajence dnešní doplňovačky se dozvíte o základním kameni jedné slavné budovy, který byl v červnu roku 1781 položen.

1. Praotec na hoře Říp podle pověsti mimo jiné řekl: "Toto je ta krásná země, mlékem a _____ oplývající." (Do doplňovačky uveďte odpověď v prvním pádě čísla jednotného.)
2. Palivo do kuřáku.
3. Největší včela v úle.
4. Zařízení, které se vkládá mezi plodiště a medník před medobraním za účelem odvčelení včel z medníku.
5. Orgán včely, kterým dostává do těla nektar.
6. Druhé vývojové stadium včely.
7. Produkt včel, kterým si staví své pláсты.
8. Včela medonosná má dva páry _____ .
9. Bílá tekutina, která pochází například z krav.
10. Barva, kterou budou značeny včelí matky v roce 2025.
11. Trubice, které odvádí z těla včely škodliviny.
12. Vyřazené části a úlomky včelího díla, které jsou určeny k vytavení.
13. Patro úlu.
14. Období, kdy včelař získává od včel med.
15. "Včelí krev".
16. Vchod do úlu.

Osmisměrka

V osmisměrce vyškrtněte všechny pojmy, které se týkají včelaření. Dále ignorujte písmena "X".
Zbylá písmena tvoří tajenku.

M	E	D	O	B	R	A	N	Í	D	E	M	A	H	C	E	Ř	T	S
M	K	X	X	P	X	X	X	X	K	Á	R	Ě	P	Z	O	R	H	N
E	X	X	X	X	O	X	X	O	T	Y	H	C	O	L	Y	P	E	E
D	P	X	X	N	X	D	X	X	X	E	R	O	J	Á	K	M	K	
N	X	L	X	X	X	X	M	X	E	C	I	Č	B	U	R	T	O	T
Í	C	X	O	X	X	Š	X	E	X	K	X	X	X	L	X	O	L	A
K	X	X	X	D	K	L	Á	T	T	X	X	X	Y	X	L	X	Y	R
K	X	O	X	X	I	L	K	U	Ř	Á	K	P	X	D	K	X	M	X
Á	X	X	X	X	X	Š	X	X	X	X	N	X	Í	Á	X	X	F	K
T	R	O	J	E	N	Í	T	X	X	X	X	Ř	M	X	X	X	A	E
E	X	X	Í	X	X	X	X	Ě	X	H	K	Ý	X	X	X	O	N	V
L	Ú	L	K	Í	N	Č	E	T	A	M	D	X	X	X	X	X	A	A
M	E	Z	I	S	T	Ě	N	A	Ž	I	H	A	D	L	O	X	Ž	T
X	X	X	X	R	X	X	X	X	O	X	X	X	X	X	J	X	E	S
T	R	U	B	Č	I	N	A	P	R	O	P	O	L	I	S	E	L	Á
X	Ť	R	B	Č	E	S	N	O	X	K	X	X	X	X	U	X	D	N

Až opadá listí z dubu

V jedné pohádce od Jana Wericha zazní “....až opadá listí z dubu.”

Na fotografii vidíme za zelenými listy držet ještě suché zbytky loňských dubových listů. Je tedy jasné, že listí z dubu nikdy neopadá.

U nás existují hlavně dva druhy dubů:

- IMZNÍ
- TNÍLE

Zkuste názvy vyluštit v přesmyčkách.

Obrácený kvíz

K odpovědím vybírejte nejvhodnější otázku.

1. Červenou.
 - a. Jakou barvou se budou značit matky v roce 2023?
 - b. Jakou barvou se budou značit matky v roce 2024?
 - c. Jakou barvou se budou značit matky v roce 2025?
 2. Česno.
 - a. Jak se nazývá orgán včely, který zabraňuje natrávené potravě se dostat zpátky do medného váčku?
 - b. Jak se nazývá vchod do úlu?
 - c. Jak se nazývá patro úlu?
 3. Mezistěna
 - a. Zeď mezi medárnou a skladem medu.
 - b. Pomocná stěna, která zmenšuje úl.
 - c. Vosková deska se šestiúhelníkovým reliéfem.
 4. Rozpěrák
 - a. Posilovací stroj pro včelaře.
 - b. Nástroj tvaru páky určený k přemísťování úlů.
 - c. Nástroj tvaru páky určený k odlepování rámků od nástavku, nebo k odlepování dvou nástavků od sebe.
 5. Hemolymfa
 - a. Tekutina v těle včely, která rozvádí kyslík.
 - b. Tekutina v těle včely, která rozvádí kyslík a živiny.
 - c. Tekutina v těle včely, která rozvádí živiny.
 6. Vzdušnice
 - a. Jak se nazývá orgán, kterým včela dýchá?
 - b. Jak se nazývá orgán, kterým včela vyhání z těla natrávenou potravu?
 - c. Jak se nazývá nástroj včelaře, kterým "odstraňuje" vlhkost z medu?
 7. Matka
 - a. Která včela má nejdelší vývoj od vajíčka po vylíhnutí?
 - b. Která včela žije nejdéle?
 - c. Která včela žije nejkratší dobu?
-

Postřehy z jiných oborů

Předpokládáme, že většina čtenářů našeho časopisu pochází z řad žáků základních škol, případně škol středních.

Zkusíme zde dávat úkoly i z jiných oblastí, které se včelařením tolik nesouvisí. Pokud bude zájem, zavedeme tuto kapitolu natrvalo.

Fyzika

Na obrázku máte fotku cisterny. Poznali byste “fyzikální zařízení”, které na obrázku vidíme?

Na podobném principu pracují i jiná zařízení. Zkuste je vyluštit v přesmyčkách.

1. MALODZYD
2. KEVON
3. FOINS, jinak HOVCÁPA UZÁRKVĚA
4. HIVÁCOAD DOHAOVÁV

Na obrázcích výše vidíme pětici lahví. Jsou stejné. V nich je udělaná bezová šťáva. Rozdíl v obrázcích je zřejmý. V obrázku vpravo je objem šťáv menší. Lahve jsou vodotěsně uzavřeny. Jak je možné, že je zde rozdíl v objemu? Co to mohlo způsobit?

Pokud stále tápete, můžete si tuto výbornou šťávu vyrobit. Zde je recept.

- 30 květů černého bezu
- šťáva ze dvou citrónů
- 70 g kyseliny citronové
- 3 litry převařené vody

Vše se smíchá a nechá louhovat 24 hodin.

Poté se směs zcedí, dá do hrnce, přidá 3 kg cukru a přivede k varu.

Nakonec se ještě horké nalévá do sklenic, které se vodotěsně uzavřou.

Už je vám jasné, co změnu objemu způsobilo?

Přírodopis a angličtina

Poznáte ptáka na fotografiích?

Zkuste si o tomto poměrně běžném ptákovi najít co nejvíce informací.

Procvičte si zároveň angličtinu a odpovězte na otázky.

1. What is the name of the bird in English?
2. What does the bird eat?
3. Where does the bird live?
4. What color do bird's eggs have?
5. How long can the bird live?
6. Where does the female bird lay eggs?

U naší základní školy ve Mšeně nechali neposekané dva obdélníky. Jsou tu určené pro různý hmyz, který je za to velmi vděčný.

Zkuste nalézt nějakou větší kvetoucí plochu, vypočítat její obsah a následně spočítat, kolik je celkem na ploše květů. Napovíme, že nemusíme počítat všechny květy, ale stačí spočítat květy na malé ploše a pak zjistit, kolikrát se tato malá plocha vejde do celku.

Řešení

Doplňovačka

1				S	T	R	D	Í	
2				T	R	O	U	D	
3			M	A	T	K	A		
4				V	Ý	K	L	U	Z
5			S	O	S	Á	K		
6	L	A	R	V	A				
7		V	O	S	K				
8				K	Ř	Í	D	E	L
9		M	L	É	K	O			
10			M	O	D	R	Á		
11	M	A	L	P	I	G	H	I	H
12					V	O	Š	T	Í
13	N	Á	S	T	A	V	E	K	
14			M	E	D	O	B	R	A
15	H	E	M	O	L	Y	M	F	A
16	Č	E	S	N	O				

1. Praotec na hoře Říp podle pověsti mimo jiné řekl: "Toto je ta krásná země, mlékem a _____ oplývající." (Do doplňovačky uveďte odpověď v prvním pádě čísla jednotného.)
2. Palivo do kuřáku.
3. Největší včela v úle.
4. Zařízení, které se vkládá mezi plodiště a medník před medobraním za účelem odvčelení včel z medníku.
5. Orgán včely, kterým dostává do těla nektar.
6. Druhé vývojové stadium včely.
7. Produkt včel, kterým si staví své plásty.
8. Včela medonosná má dva páry _____ .
9. Bílá tekutina, která pochází například z krav.
10. Barva, kterou budou značeny včelí matky v roce 2025.
11. Trubice, které odvádí z těla včely škodliviny.
12. Vyřazené části a úlomky včelího díla, které jsou určeny k vytavení.
13. Patro úlu.
14. Období, kdy včelař získává od včel med.
15. "Včelí krev".
16. Vchod do úlu.

Obrácený kvíz

K odpovědím vybírejte nejvhodnější otázky.

1. Červenou.
 - a. **Jakou barvou se budou značit matky v roce 2023?**
 - b. Jakou barvou se budou značit matky v roce 2024?
 - c. Jakou barvou se budou značit matky v roce 2025?
2. Česno.
 - a. Jak se nazývá orgán včely, který zabraňuje natrávené potravě se dostat zpátky do medného včáčku?
 - b. **Jak se nazývá vchod do úlu?**
 - c. Jak se nazývá patro úlu?
3. Mezistěna
 - a. Zeď mezi medárnou a skladem medu.
 - b. Pomocná stěna, která zmenšuje úl.
 - c. **Vosková deska se šestiúhelníkovým reliéfem.**
4. Rozpěrák
 - a. Posilovací stroj pro včelaře.
 - b. Nástroj tvaru páky určený k přemísťování úlů.
 - c. **Nástroj tvaru páky určený k odlepování rámků od nástavku, nebo k odlepování dvou nástavků od sebe.**
5. Hemolymfa
 - a. Tekutina v těle včely, která rozvádí kyslík.
 - b. Tekutina v těle včely, která rozvádí kyslík a živiny.
 - c. **Tekutina v těle včely, která rozvádí živiny.**
6. Vzdušnice
 - a. **Jak se nazývá orgán, kterým včela dýchá?**
 - b. Jak se nazývá orgán, kterým včela vyhání z těla natrávenou potravu?
 - c. Jak se nazývá nástroj včelaře, kterým "odstraňuje" vlhkost z medu?
7. Matka
 - a. Která včela má nejdelší vývoj od vajíčka po vylíhnutí?
 - b. **Která včela žije nejdéle?**
 - c. Která včela žije nejkratší dobu?